

Titel: En Sandfærdig og tilforladelig Beretning om Junior Philopatreias Død og paafulgte Begravelse. Samt Beskrivelse over hans Parade-Seng og en Samling af Vers og Gravskrifter som i adskillige Sprog ere forfærdigede. Tilligemed en Liig-Tale, som blev holt ved hans Begravelse af Mag. Klerkerup [...] Rosentorne.

Citation: "En Sandfærdig og tilforladelig Beretning om Junior Philopatreias Død og paafulgte Begravelse. Samt Beskrivelse over hans Parade-Seng og en Samling af Vers og Gravskrifter som i adskillige Sprog ere forfærdigede. Tilligemed en Liig-Tale, som blev holt ved hans Begravelse af Mag. Klerkerup [...] Rosentorne.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 4, ?Kollekolle, 1771*, s. 1.
Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-1_004-shoot-workid1_004_015.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 1 bind 4

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

En Sandfærdig og tilforladelig Beretning

om

Junior Philopatreias

Død og paafulgte Begravelse.

Samt en fuldstændig Beskrivelse over hans Parade-Seng, og en Samling af Vers og Gravskrifter, som i adskillige Sprog ere forfærdigede. Tilligemed en

Liig-Tale

som blev holt ved hans Begravelse af Mag. Klerkerup.

Efter den Sal. Afdødes Begiering til Trykken befordret af

Rosentorne.

Kollekole 1771.

2

3

MEMEMTO MORI! Alt Kiød er som Høe.

Fortale.

Det er almindeligt, alle store Mænd opreises Monumenter, Æres- og Mindestegn, det er den Giengield Tiden giver store Egenskaber. Haver ei en fuldstændig Historie, bevarer den store

Holger Danskes Bedrifter fra Undergang. Er ei Jerusalems Sko-

4

Fortale.

magers Bedrifter optegnede? har ei den store Virgil sammenskrevet et heelt Værk om den Landstrygger Æneas, og er ei Alexandri Magni Krønike paa Prent?

Det er ei allene store Helter, hvis Bedrifter conserveres, men endog andre lærde Mænd og store Genier, som Eftertiden redder fra Forglemmelse. Kort, det er og bliver en Skyldighed at conservere store Mænds Erindring, og denne Skyldighed er Aarsag til dette Skrift.

Hvo haver opdaget flere Sandheder, hvo haver bidraget mere til Fædrenelandets Velgang, hvo haver været en desperatere Patriot, en vit-

5

tigere Autor, en flittigere Skribent, end vor store Junior Philopatreias? O! mageløse Autor! Du skinnede ret som en Comete paa Lærdommens Himmel, som en Phosphorus i den patriotiske Morgen-Røde, og som et Steen-Kuul i Visdommens Smykke.

Du var ret drukken af Patriotisme, og gloende af Nidkierhed, ja du lignede hine Jydepotter, som naar de først

komme i Kog, ikke igien stanse saa hastig.

I Satyren var Du stærkere end en Jacob Worm, i Poesien heldigere end en Peder Syv, og i Geniet vilde ei Voltaire for mange Tu-

6

6 Fortale.

sende ligne sig ved Dig! kort, du var mageløs i Forstand og utrettelig i Flid. Ja, du blev ret en patriotisk Martyr, og fortæner at sættes ved Siden af en anden Curtius, som med Støvler og Sporer, sprang (salva venia,) med største Fornøielse lugt ned i et Privet, allene for at stoppe Hullet til, hvilket og ved hans Behændighed lykkedes ham.

Men desværre! det Gode varer nu omstunder ei længe, og Din Levetid blev til manges Bedrøvelse saare kort. Ja, saaledes gaaer det med de ædle Planter og Skabninger! — de blomstre og leve ei længe.

7

Fortale 7 Jonæ Kikajon visnede paa en Dag, og hvor længe lever vel et

Ephemeron? - - Men uagtet Du

ikke uddøer i Dine Skrifter, skal jeg dog af mine ringe Kræfter stræbe desmere at forevige Dig her i dette Værk.

Mine Læsere! det gjør mig ont og smerter mig inderlig, at min svage Pen nu skal være den almindelige Bedrøvelses Tolk. — Dog! den umilde og haarde Skiebne vil jo saaledes have det, og hvo kan derfor vel imodstaae dens ugunstige Dom?

Aftørrer derfor kun igien de salte Taarer, som dette bedrøvelige

8

Fortale.

Skrift foraarsager, og trøster Eder ved, at endskiønt Autor er død og borte, have vi dog hans Skrifter tilbage igien, som aldrig uddøe saa længe Verden staae, ligerviis som Skallerne er tilbage naar Østersen er spist. - -

9

Første Kapitel. Om Junior Philopatreas Sygdom.

Sero sapiunt Phryges, paa Dansk:

Og Feberen forlod ham.

man har seet i Rosentornes forrige Skrift hvorledes Junior Philopatreas med stor Møie og Omkostning blev cureret, og hvorledes han efter den overstandne Cuur begyndte Dag for Dag at orves og blive federe. Men ligesom Rosen ofte falmer midt i sin Skiønhed, Padde-

10

hatten visner uforventet, og Kyllingen dør i Egget, som Dronningen af Saba haver skrevet i sin Bog om Livets Forgiængelighed, saaledes gik det og her.

Knap havde Junior Philopatreas været et par Uger fuldkommen frisk, førend Han en Onsdag Aften fik en usigelig Lyst

til Plukkefisk, han lod den tillave overmaade skøn med Rosiner, og saa feed at den

ret flød i Smør, og see alt dette havde

været faare got, men han begik en gruelig Forseelse; thi saa strax han havde spiset, lod han sig hente en Pot ganske frisk Øl, dette drak han saa kolt som det var, oven paa den fede Plukkefisk, men hvad skeer? Om Natten fik han en heftig Koldfeber, og ved den anden Paroxysme rystede han saa

stærk, at det hele Huus hvori han boer bævede. Ja, Verten i Huset sprang af lutter Forskrækkelse udaf sin Seng, indbildende sig at der var Jordskielv. Endelig ophørte Rystelsen, og Han falt i Søvn.

Dagen derpaa Klok. 12, indfant den sig i lige Grad, men da den var over,

11

tænkte den Sal. Mand, som var ligesaa kyndig i Medicinen som andre Videnskaber, selv at fordrive den. Til den Ende, lod han sig hente for 4 Skilling hvid Peber og en Pegel fransk Brændeviin, og imod den Tid han ventede Feberen igien, stødte han Peberen og tog den ind i Brendevinet, og drak en Pot gammel Øl oven paa. Denne hidsige Cuur forvolte, at Koldfeberen slog sig om til en hidsig Feber, og da han igien drak formeget kolt Øl, havde han den 3die Dag der efter en maligeur Feber igien paa Halsen.

Nu vare gode Raad dyre, Urin, Sved og Stolegang bleve ham med et forstoppede, og alt Haab var næsten ude; men endda kunde han maaskee have bleven reddet, ifald ei følgende havde tildraget sig. Jeg vedblev som forrige Gang, at curere ham, og ved Campher-Pulver og Hofmands hvide Draaber, samt flere kraftige Midler havde jeg bragt det saa vit, at der var temmelig god Fortrøstning; thi han begyndte at svede, hvilker var et got Tegn. Men hør nu en Ulykke.

12

Den femte Dag imod Aftenen, efter at jeg var gaaet bort, havde han klaget sig for en overmaade Mattighed. Hans Opvartere, som tænkte at gjøre det got, og efter sin enfoldige Meening vilde give ham noget at styrke sig paa, lod hente en Pegel rinsk Viin, og gav ham den at drikke. — En Time efter han havde drukket den, fant han i alle Lemmer en ulidelig Smerte, besynderlig i Maven, og hen imod Midnat begynte han at rase, og i Raseriet sprang han udaf Sengen, da ingen var nærværende som kunde styre ham, og satte sig ved sit Bord, fik fat paa Penen, og skrev det Skrift som kaldes: Giensvar til den unge Pasqvilant Rosentorne.

Herved blev han overmaade stærk forkiølet, kort, da jeg kom der om Morgenen, fant jeg ham i en bedrøvelig Tilstand. — Jeg kunde ei begribe denne Uorden, thi jeg mærkede en hæftig Inflammations-Feber, og jeg sagde ham reent ud, at inden 24 Timer havde han den kolde Brand i Maven og var incurabel. Det gik og som jeg sagde, thi Dagen efter fik han den.

13

Jeg mærkede af alle Omstændigheder, at der ingen Redning var mere, hvorføre jeg formanede ham, at han som en Philosoph, maatte berede sig til Døden, da jeg neppe troede han overlevede den 13 Dag. Han fant sig deri som en Helt, og maa jeg til hans velfortiente Berømmelse sige, at ikkun faa Mennesker, med saadan Frimodighed, Heroesse og Tapperhed, kan gaae Døden i Møde, som han. Dette er Frugten af Philosophie og en stor Lærdom, at forlade Livets Forfængelighed med saa stor en Koldsindighed. — Imidlertid maa jeg fortælle Læserne hans Beredelse, som ere Værd at høre og fuld af opbyggelige Exempler. Jeg skal berette den trolig, thi jeg var om ham hver Dag, og veed alle Ting til Punkt og Prikke.

14

Andet Kapitel. Om Hans Forberedelse til Døden. Den 8de Dag i Sygdommen, tog han for sig alle sine Manuskripter, og bragte dem i Orden, samt skrev en Pro Memoria bag i det ene, angaaende Bergefiskens Skadelighed, besynderlig til Plukkefisk, hvori han som en sand Patriot advarer sine Landsmænd og rette Christne, aldrig mere at spise Bergefisk, da den volte hans Død, samt gjør et Forslag til at ophæve Fiskebløderiet, og at incorporere alle Fiskebløderne i Linvæver-Lauget. Dette Skrift skal i Følge hans sidste Billie trykkes, Spisnings-Kassen til Beste, med de Vilkaar at alle de som faae fri Spisnings-Sædler derfor, maa gjøre Eed paa, at de aldrig skal spise Bergefisk.

15

Hundrede og Tyve Exemplarer af Junior Philopatris, har han testamenteret til Nyeboder, for Matroserne at læse i, naar de mangle Tygge-Tobak. Lige saa mange har han givet til gammel Holm at gjøre Fidibusser af, og dobbelt saa mange til Wartov, at læse i hver Bededags Aften. 150 Dito skal sendes til Vestindien, og blant Zions Meenigheder i Tranqvebar skal uddeles 20 Stykker for at opmuntre dem til Bodfærdighed. Et Exemplar indbunden i Tyrkisk Papir, har han foræret til Brendeviinsbrændernes Lade, hvori er et Blad reent Papir, hvorpaa staaer skreven de trøstelige Ord: Vi ere alle vildfarende Faar. Den øvrige Deel af disse Skrifter hiemfalder alle til Pesthuser.

Hans Skrift kaldet Jødernes Renkers Aabenbaring, har han testamenteret hele Publicum, og tillige anordnet, at det skal henlægges paa det Privet som staaer neden bag Slottet, til almindelig Brug og hver Mands Nytte. — Hans Forsvar imod Skobørsten har han testamenteret en Svine-Slagter, med de Vilkaar, at han skal svøbe lutter Medister-Pølse deri.

16

Hans Giensvar til den unge Pasqvilant skal hans Vert have i Repressaillie for Huusleien, og skal forbruge det

til at bedække Hælerne med, paa det de ei under Syningen skalsmudsnes, naar han sætter hvide Hæler under sorte Skoe. — Hans Carte over Krabben-Eiland skal trykkes, og hans Begravelse-Omkostninger deraf udredes. Hans Stempler, som han brugte til at stemple sine Skrifter med, testamenterede han Bønderne ved Kollekolle, til at mærke deres Svin med naar de skal paa Olden.

Hans øvrige Eiendomme, som bestaaer i 2 Natskiorter, en gammel Halsklud, en Støvleknægt, en Skobørste, halv opbrændt, og en gammel Klædebørste, samt en gammel ulden Nathue, gaaer alt til hans samtlige Arvingers Beste, der i Følge hans sidste Villie, alle skal arve som Brødre, uden Henseende til Alder

17

Tredie Kapitel.

Om Junior Philopatreias Død.

Longum vale, vale formose Jola! paa Dansk:

Han opgav sin Aand.

Da han nu som en god Huusfader, havde besørget sine Eiendommens Uddeeling, tænkede han paa det Evige, og anordnede han sin Begravelse, hvorledes dermed skulle forholdes.

Derefter slog han sig til Rolighed, og ei taledede med nogen uden sine beste Venner, og det meget lit. Smerterne tiltog daglig, og mellem hvert naar han havde nogen Lise, lod han sig flittig forelæse det

Skrift: Jødernes Renkers Aabenbaring, og lod han sig forlyde med, at han

18

vilde have offentlig revoceret det Skrift ifald han nogensinde igien havde kommet til sin forrige Helbred.

Endelig frembrød den 12 Dag, og da kunde man tydelig see Døden malet paa hans Ansigt. Han laae da hele Timer ganske stille og intet mælede, ja Respirationen var næsten ukiendelig. — — Alle Husets Folk og et par af Naboerne bleve i største Hast sammenkaldede, og Klokkeren omtrent 3 1/2 Slet Hensov han sødt og sagtelligen; men i det samme han udgav Aanden, fik han med et sit Mæle, og sagde Lydelig: Patisisi, Dasilag — — videre kom han ei, og i det samme udblæste han Aanden med 3 dybe Pust, og midt i Dødens Angest trak han det venstre Been til sig, som siden blev staaende lidet kroget, og hvilket man ei var i Stand igien ved alle bekiendte Midler at faae lige. — —

Nu har vi altsaa det fatale Øieblik, da den store og for Daner-Kongen og Landet umistelige Patriot var afsielet, hvorved get hele Huus blev opfyldt med en ynkelig Jam-

19

Jammer-Sang og næsten flød i Taarer; men da ingen Graad kunde hielpe, om den endog havde flyt i Strømmeviis, begynte man at stræbe af alle Kræfter med at foranstalte hans sørgelige Liig-Begiengelse, saaledes som følger, og som den Salige Mand selv har anordnet og foranstaltet det nogen Tid førend han døde,

Nu kan Læserne dømmes selv af det efterfølgende, med hvad Møie og Bekostning samme ere anskaffede.

20

Fierde Kapitel.

Om

Junior Philopatreias Begravelse.

Sic transit Gloria Mundi. paa Dansk:

Fire Fiele er min Pragt, Hvorudi jeg bliver lagt, & c. & c.

To Timer efter han var død, blev han ganske reent afklædt, og hans hele Legeme toet med Rom, det er at mærke, at hans Øine ei bleve tillukkede, men i Steden mere opspillede, alt efter hans egen Ordre og Befaling.

Derpaa blev han iført sin Rokkelor, fom om Ermerne vare ombunden med sort Flor, og fik sin gamle Punge-Paryk paa Hovedet, som nu var første Gang puddret i 19 Aar,

21

sine Støvler fik han paa Beenene uden Strømper i, og paa Hovedet satte man hans Guldgalonerede Hat, som var bundet Flor inden i. —

Dette var hans Dragt, og i den blev han lagt i sin Liigkiste, som var halv opfyldt med Høvlespaaner, der var høvlet af Magistratens Brænde, og under hans Hoved blev lagt 3 Exemplarer af hvert af hans Skrifter, ved hans venstre Side blev sat en Flaske Rom, og ved den høire et Blekhorn. Jeg havde nær forglemt hans Skindbuxer, de komme ei i Kisten med; thi dem havde han i levende Live testamenteret fin Opvarterske.

Saaledes blev han hensat paa fin Parade-Seng, som paa det ziirligste var saaledes indrettet, nemlig:

Der var ført en Forhøining af 3 Trappetrin, som vare betrukne med sort Vadmel, paa begge Sider vare 2 Rulle-Stokker opreiste som Pillarer, omvundne med gamle sorte uldene Strymper, paa hver af

22

disse stod en Plade med Opskrift, paa den Høire: Fabilis Descensus averni, det er Patriotens Skiebne. Paa den venstre stod der: Multa tulit, fecit Puerum, fudavit & alfit, det er: Døden sparer ei Dyden. —

Oven over Parade-Sengen var en Himmel af Cannifas, malet med Kiønrøg, derpaa stod malet Døden, holdende en Berge fisk i Haanden, med den Overskrift: Heic via Tartarei qvæ fert Acherontis ad undas. Himlen var omgivet med en Carnisse, som var udziiret med adskillige rare Sindbilleder, foran stode Hummere, Østerser, Skrubber og Krabber, med den Devise: O! Cives, Cives, qværenda Pecunia primum est, det er: Syndere ere vi alle, ja Syndere ere vi.

Ved Enden af Hovedet var Carnissen udziiret med en Tegning som præsenterede Krabben-Eiland, med den Devise: Achivi Delirant, det er: Jeg er den anden Ferdinand Cortes.

23

Neden ved Fødderne var malet en Tusind-Been, med den Opskrift: Prolem enixa, det er: Slangerne have deres Huller, og Fuglene deres Reder. — Ved alle fire Hjørner af Parade-Sengen laae fire udstoppede Rotter, og rundt omkring Sengen vare hans Skrifters Navne optegnede, og oven paa Himmelen stod en Engel, holdende et Blad i Haanden, med den Opskrift: Harbe erbe Dørbe, paa Dansk: Han døde den 13 Marti.

Paa denne Parade-Seng blev han staaende i 3 samfulde Dage og Nætter, og bændte imidlertid bestandig 4 Tran-Lamper, som alle vare forsynede med den klareste Roe-Olie, der gav en overmaade smuk Lysning fra sig.

Endelig blev vor store Junior Philopatris den fjerde Dag begravet, og blev han til sit Hvilested med sørgeligst Sørge-Comitat bortbaaret af lutter Brændeviinsbrænderes Arbeidskarle, der alle havde vent Vrangnen ud af deres Skindpeltze, samt havde guldgalonerede Hatte med langt Flor i, og

24

smukke Knebelsbarter, disse bare Kisten paa en sort Brandstige hen til den Kirkegaard uden Øster-Port, hvor hans Liig endnu er staaende, da det ei kunde komme i Jorden formedelst den stærke Frost.

Ifald nogen af Læserne endnu engang har Lyst til at see den afdøde Junior Philopatris, kan han allene gaae ud til Sr. R**s, hvor hans Liigkiste endnu staaer paa samme Sted.

Da Liget blev udtaget af Huset, blev af alle de Tilstædeværende siunget den bekiendte gamle danske Psalme: Lucie lette

Laare, med sin hele Skare, til Hekkelfields & c., hvilken præssede Graaden ud af Bærernes Øine.

Da Liget kom paa forbemeldte Kirkegaard, paakom hele Sørge-Svitten en overnaturlig Ængstelse som forvolte en almindelig Taushed, hvorefter blev siunget den Psalme: De Danske førde try Aar om Land, Kong Frode den Fredegode & c.

25

Ved Hiemkomsten bleve de som havde bortbaaret Liget paa det prægtigste beværtede; thi de vare kun 12 Stykker, nemlig de forommeldte udmonderede Brændeviinsbrænder Karle, disse fik, efter den Salige Afdødes stiste Villie, hver en lekker Sopken Vestindisk Rom og en halv Hvede-Tvebak, desuden blev enhver af dem foræret et Exemplar af det bekiendte Skrift om Brændeviinsbrænder-Laugets Opkomst og Flor, som alle vare næt indheftet med en sort Fals og beskaaren, samt malet sort paa Snittet.

Af Sørge-Skaren derimod blev enhver gratis foræret et Exemplar af Danemarks Dommeres Skilderie, for strax at istemme den pag. 87. anførte Psalme, som blev paa Stedet begynt, og derpaa forføiede hele Skaren sig med største Bedrøvelse fra Sørge-Huset.

Nu have vi da seet den store Patriots Endeligt, Begravelse og Jordefærd; thi rester at anføre den over ham skrevne og holdte grundige Liig-Tale, som er opsat af

26

Præsten i Klerkerup, pr. Klerichsborg, og indsent med Post-Rytteren Klerophilus.

I det næstfølgende Kapitel skal jeg meddele Læserne den hele Liig-Tale Ord til andet, saaledes som den af hans Velærværdighed Hr. Magister Klerkerup er forfattet og skrevet. Man maa mærke, at Texten har den Sal. Mand kort for sin Henfart selv opgivet.

27

Liig-Prædiken

over

den i Livet

Velædle og Høifornemme

nu hensovede

Junior Philopatreias dell Rokkeloro de Calibrados.

Fordum Vice-Roi

paa Krabben-Eiland og Beschetten-Eiland. Abbed

til Torskebarderiet og Prælat til Flynderelien. Friherre

til Østerskallien og Herre til Sandskrubbenborg. & c. & c. & c. & c.

Opsat af Præsten i Klerkerup, over den

af Junior Philopatreias selv opgivne Text:

Dasilag, Drahe, Agiætmaal.

28

Indgangen:

Patifisi Homagium

Saaledes taler Junior Philopatreias i hans Bog, kaldet Sandheds Elskeres Besvarelse efter Loven. Det er udlagt:

Trækker Rokkeloren af.

Betragte vi nu hvad en Rokkelor er, da er den et Skiul for Legemet, ikke et Skalkheds Skiul, som det hedder i Almanakken til Kiøbenhavns Poli-Høide, Nei, et Nødvendigheds, et Nøgenheds Skiul, saadant et Skiul som vore første Forældre gjorde sig af Figenblader, da de bleve deres Nøgenhed og Blussel vaer.

Her kan jeg ei forbigaae hvad en lærd Rabiner skriver, nemlig, at efter Sprogets

29

egentlige Bemærkelse, hedder det: at Adam og Eva gjorde sig Rokkelorer af Figenblade. Om disse Rokkelorer vare skabte eller dannede som de nærværende er uvist og neppe troeligt; thi vor syndige Naturs Forfængelighed lærer os at omdanne alle Ting efter vore vellystige Sanders Forestilling, ligerviis som Sterkodder omdannede de tydske Kiemper til et Natskrin.

Nok er det, at vi syndige Mennesker iføre os mange Rokkelorer, for at bedække vore vanartige Hensigter, saaledes brugte hine Sodomæ og Gomorræ og Ninive Indbyggere de kiødelige Lysters Rokkelor; men da Propheten forkyndte de Sidstes Straf, iførte de sig Bodfærdigheds Rokkelorer og gjorde Ponitenke i Sække.

Hvor mange Mennesker gaae ei i Hovmods, i Gierrigheds, i Horeries, i Uteerligheds Rokkelorer? Efter Ordsprogets lydende Tale hedder det: Hr, han

havde en Rokkelor, for han havde hverken Stol eller Bord. & c.

30

Men vogter Eder, I Ugudelige! som stole paa eders Skalkheds Skiule, at ikke den Rokkelorernes Fyrste, den lede Satan, skal indhulle eder i Tidens Vellyster, at I omsider maa trække Rokkelorerne af, der hvor man steger Æbler i Vinduerne, som det hedder i Maren Ammes Eventyrers Bog:

Og Fogden han kom i Helvede ind,

Og alle smaa Dievle bankede hans Skind.

Spørge vi videre, hvad en Rokkelor er? da er der en Convolut, et Dække, ja et Klædebon, ikke et Klædebon til Stats og Forfængelighed, saadant som Verdens Børn bruge til Overdaadighed, som det hedder i Kiempe-Viisen:

Thi svøbte hun sig i Maar og Skind,

Og ganger saa i høie Loft ind.

Ja hvor ofte misbruger man ei Yppighedens Rottengotter, Overflødighedens Frakker og Hovmods Salopper, som skrevet staaer i Birgitta Fruer-Piger Krønikers Bog.

31

Nei, de umistelige Rokkelorer ere et Skiul til Tarv og Nødvendighed, et Skiul som Naturen selv udkræver. Er ikke hele Naturen omgivet med en Rokkelor, mon ei det store Firmament som omgiver os, kan kaldes hele Verdens Rokkelor; mon ei Græsset er Jordens Rokkelor, og er ei Bierge og Høie som Knapperne deri? Ere ei Hullerne i Jorden Dyrenes, og Grenene paa Træerne Fuglenes Rokkelor, ligerviis som skrevet staaer, og Lykken den vender sig ofte om.

Nei, lader os alle nu iføre os saadan en Rokkelor som den Afdøde, han var en Herre dell Rokkeloro, han bar sin Rokkelor til Fædrenelandets Nytte, han havde en Patriotisk Rokkelor, Rokkeloren var om Patrioten, og Patrioten i Rokkeloren.

Vi ville derfor nu uden videre Fortale begive os til den af den Afdøde selv anordnede og opsatte Liig-Text, som findes beskrevet i hans 3die Krønikers-Bog, og lyder Ord til andet saaledes.

32

Dasilag Drahe, Agiætmaal.

Og ville vi heraf til Betragtning uddrage efterfølgende 3de Hovedstykker, nemlig først Dasilag, andet Drahe, tredie Agiærmaal. Angaaende det første, nemlig Dasilag, da maa man mærke, at vor Text er taget af det Carolinske Sprog som Negerne bruge, og bemærker samme i vor danske Sprog: Han havde Ligtørner. Vi ville under dette første Hovedstykke kortelig betragte:

1. Hvad Ligtørner ere.
2. Hvoraf de kommer.
3. Hvad deres Virkning er.
4. Hvorledes de kan fordrives.

Angaaende det første, nemlig hvad Ligtørner ere, da maa vi derunder igien betragte, 1. hvor mange Slags de ere, 2. deres Forskiel, a). i Henseende Tiden, b). i Henseende Alderen, c). i Henseende Tiden. Vi ville da efter Løfte forklare hvad Ligtørner ere, og da ere de syndige Hævelser

33

som sætte sig deels paa Ørene, deels paa Fingrene, deels paa Fødderne, og de største sætte sig gemeenlig paa Skulderne, ligerviis som det hedder: Du skal gaae paa Øgler og Hugorme. — De ere deels smaae, deels store, efter Ordsproget, store og smaae som de gaae til Kirken, de ere deels medfødde og arvelige Skrøbeligheder, de komme deels i de unge, deels i de gamle Aar, som der staaer skrevet: Han var saa faver i Ungdoms Aar. De vedvare deels bestandig, deels forgaae de efter nogen Tids Forløb, thi alt Kiød er som Høe.

Angaaende det 2det, hvoraf de komme, da maa vi med Skribenten bekiende, at alle Ting komme af Vædskerne.

Angaaende det 3die, hvad deres Virkning er, da indsluttes den i disse Ord i Grund-Texten: Ach! wai mich, was mir geschieht!

Angaaende det 4de, hvorledes de kan fordrives, da lader os høre, hvad Peder Syv taler herom i hans Ordsproges Bog,

34

hvor det hedder? Ligtorne, Løg og en ond Qvinde, Kommer Fødderne til at svie og Øinene til at rinde. Ellers kan man fordrive dem med Fasten, som hine ugudelige Papister lære. Ja, ret hine Papister, hine Afladskræmmere, hine Pavens Afgudsdyrkere; thi Paven er Dyret i Aabenbaringen, den Forførere, den Skiersilds Prædikant, den gamle Drage, den Billeders Tilbedere, den Vievands-Høkker, den Ave Maria Pralere, den Pater-Noster Tællere, med al hans hele Herskare, de Jesuiter, de Franciscaner, de Dominicaner, de Creti og Pleti. O! kiere Venner! lader os raabe af Nidkærlighed: Men hør du Pav jeg være vil, Din Pestilens mens jeg er til, fra Evighed og til Evighed. Peteheia.

Nu ville vi efter Løfte begive os til vor andet Hovedstykke, nemlig: Drahe, og da hedder det i vort Sprog: Han sov hen.

Her under ville vi igien betragte hvad Søvnens er, og er den da Dødens Broder, saaledes ere alle Ting i Verden Brødre,

35

Rigdom er Gierrigheds, Sygdom Vellysters, Drukkenskab Vinens, og Søvnens selv Sorrigs Broder, som det hedder: Karle sover I der henne?

Men desværre! hvor mange Mennesker gaae ikke i Søvn, læse, skrive og tale i Søvn, ja, deres hele Liv er en Drøm, ligesom Rørdrummen i Ørken, ja hvor forunderlig ginge ikke Israeliterne igiennem Ørken?

Søvnens er en Vederqvægelse for Legemet, som det hedder i Almenakken. Nu sover Mark og Enge. Men hvor søvnige ere ei Menneskene i deres Pligter. O! I lidet vognende, som der staaer skrevet i Comedien: den som sover synder ikke,

Men at komme til Texten igien, da er Søvnens, ja hvad er den, mine Elskelige! den er en Slummer, en Dvale, en Søvn, og intet mere, som det hedder i Vægter-Visernes Bogs det 10 Kapitel: Nu er det paa de Tide man føier sig til Sengs.

36

Men Søvnens medfører Drømme, og hvor mange drømme ei om de Ting som ikke ere til; men mange Drømme opstige af Dunsterne i Maven, og mange gjør Bugen til deres Gud, ligesom hine vellystige Epicurer, der sætte al Lyksalighed i det nærværende Gode, og holde alt det for Got, som smigrer og fornøier deres sandselige Vellyster og Kiøds Attraae, ikke betænkende, at den som er i Dag rød, er i Morgen død; men da er det for sildig at snyde sig, naar Næsen er borte, og hvo vil vel gjøre sig en Alen længere end han er.

Nei, I ugudelige og slemme Mennesker, som ikke betænker Enden, og speiler eder i den, som Rebslageren siger, det gier sig i Enden.

Saaledes haver enhver sin Orm; men Ormene ere adskillige, ligesom Fuglene under Himmelen. Alle sanker sin Føde, og Kragen finder sin Mage; men Hanen paa Bielken galer, som der staaer skrevet i Jeppes Bog: En hvid og spraglet Høne satte sig op imod en Hane.

37

Men vi ville for denne Sinde ei handle vitløftigere herom, men begive os til det 3die Hovedstykke, som hedder Agiætmaal, det er udlagt paa dansk: Hylér og græder. Ja, her maa vi ret sige, hylér I Basans Kiør, og I Kodener paa Libanon, det er, de Indsiddere paa Libanon, hylér og græder, thi den store og mageløse Junior Philopatreas er død og borte, ligerviis som Duggen forsvinder for Solen, Røgen for Vinden, og Skieggét for Barbereren. —

Ja, du grumme Død! som barberer det hele Menneskelige Kiøn, du har alt for tidlig borttaget den Afdøde, der var ret (Lignelseviis at tale,) som en deilig Marlokke paa det politiske Hoved, ja som en Rose i Lunden og en Lillie i Rokkelorerne, li gerviis som skrevet staaer, og de aade og bleve alle mætte.

O! hyl og græde, og tuder, og kurrer som Duer, og piber som Thraner, for en glad Aabning til alle vores Bedrøvelse, og samtlige Smerters Undfangelse, og hans

38

Sted blev et funden mere, ligesom en Sky formørker Solen, og Flaggermusen svæver i Mørket, saa er en Sorrigs-Taage runt omkring os, som forvolder os megen Sorg og Bekymring, og vi falde alle i mange Stykker.

—

Borte er nu vor Junior Philopatreias, og hvo skal frie os af hans Haand? O! uendelige mageløse Patriot, hvi gik du saa hastig fra os, ligesom Lynet og Ulven, og Lammet, de legede om Sommeren, men Junior Philopatreias er død.

Derfore, mine Elskelige! hyl og græder, og sønderriver eders gammeldags og nymodige Rokkelorer, steger eders Grød i Smør, thi Flesket er dyrt, og vore Synder ere større end Havets Sand, og flere end Kaffebønnerne i Vestindien, ligerviis som en Turteldue græder for sin Ægtemage, og de unge Ravne-Unger raabe paa ham. — —

O! en almindelig Bedrøvelse standser her min Pen, og om jeg end kunde dyppe

39

den i Sorgens sorteste Beeg, vilde den knap flyde.

O, I salte Taarer! ja I grønsalte! ret dog de blege Kinder, og eders Bitterhed trænger ind i Navlen og Ligtornene. Ja hvo kan i denne store Bedrøvelse græde nok? Nei, ikke en eneste Moers Siel kan det.

Dog lader os aftørre vore Taarer, og igjen trøste os veed, at skiønt den store Patriot er borte, lever han dog herefter i sine Skrifter, ligesom for Exempel Vinter-Reddiken, der kommer igjen en Stund efter at man haver spiset den.

Lader os tage os et Exempel af den Afdøde, ligerviis som Fløien dreier sig efter Vinden. Lader os som han vandre ustraffelig i vore Rokkelorer; men for alting lader os gjøre vore Klæder af Patriotisme. Lader os alle, som her ere forsamlede, ligesom han, klippe Verdens almindelige Feiler med Skribenternes Sax, og slaae Statens Rumpe med den politiske Ferle, paa det

40

38

vi alle, som vor store Junior Philopatreias, kan vorde lykkelige, og som det hedder, gaae ind i vor Herres Glæde. Men der han dette sagde, opgav han sin Aand, og hele Brændeviisbrænder-Lauget lagde ham med største Submission i sine Forfædres Rokkelore, hvori han skal forvares til Verdens Ende.

Skreven af Præsten i Klerkerup, pr. Kleriksborg, og bortsent med Post-Rytteren Klerophilus.